

סיכום על משניות מועד קטן

פרק א'

המעם	הדין	הנידון	
לת"ק וראב"י כיון שהתחיל להשקות לפני המועד, אם לא ישקנה תדיר מיד תתקלקל ותאבד, ודבר האבד מותר במועד. דאינו עושה להרוחה, אלא כדי לשמר את הקיים. אך אם לא התחיל להשקות לפני המועד, אינם נפסדים אף אם לא ישקם במועד. אף ממעין בתחילה - דלא חיישינן שמא יפלו גדרותיו ויבא לתקנו במועד. ולחכמים מותר להשקות אף כדי להרויח	לת"ק ממשנה א' וראב"י ממשנה ג' אם שתו לפני המועד מותר. אפילו ממעין היוצא בתחילה, (חדש). אם לא שתו לפני המועד, אסור. לחכמים ממשנה ג' אף אם לא שתו לפני המועד, מותר.	בשדה לבן (תבואה)	השקאת "בית השלחין" כמעין א, א, ג
השקאה (כל השדה) לת"ק ולראב"י אין בזה פסידא כ"כ. ולחכמים מותר להשקות אף כדי להרויח המשכה (מאילן לאילן) מותר דאין בזה מירחא כ"כ.	השקאה (כל השדה) לת"ק ולראב"י אסור, לחכמים ממשנה ג' מותר. המשכה (מאילן לאילן) מותר לכו"ע	שדה אילן	
דאף שהשקאה אסורה בשביעית מדרבנן, במקום הפסד התירו	מותר	בשביעית	
לת"ק וראב"י ליבא פסידא אף אם לא ישקה (לחכמים מותר להשקות אף כדי להרויח)	לת"ק ממשנה א' וראב"י ממשנה ג' אסור להשקות השדה כולה, ואף המשכה מאילן לאילן אסור. (לחכמים ממשנה ג' מותר להשקות כל השדה כולה אף אם לא שתו לפני המועד)	השקאת "בית הבעל" א, א, ג'	
ממי קילון כיון שצריך לדלות ע"י דלי מבור עמוק, הוי מירחא מרובה. ממי הגשמים כי אם נתיר לו מי גשמים, יבא לדלות גם ממי קילון	אסור	במועד	השקאת בית השלחין ממי גשמים וממי קילון א, א
דאין איסור מירחא בשביעית	מותר	ובשביעית	
דהוי מירחא מרובה	אסור	עשיית עוגיות לגפנים א, א	
דהוי מירחא מרובה	אסור	במועד	עשיית אמת המים א, ב
לראב"ע הנראה כחורש בשביעית. לחכמים אינו נראה כחורש, הואיל והוא זורק את העפר	לראב"ע אסור. לחכמים מותר	בשביעית	
דאין בזה מירחא כל כך	מותר	תיקון אמת המים המקולקלות במועד א, ב	

המעם	הדין	הנידון
מעשה הדיוט מותר דאין בזה מירחה כ"כ	כשאין בזה צורך לרבים מותר רק במעשה הדיוט דהיינו בדוגמת חמיטה (ניקוי). יש בהם צורך לרבים מותר אף מעשה אומן (כדלקמן)	תיקון קילקולי המים שברה"ר וחמיטתן א, ב
דאם לא כן, עלולים צרכי הרבים שלא להעשות כלל, דרק כשכולם במלים ממלאכתן (במועד), אז הם מתחברים יחד ועושים מה שצריך, ואם לא יעשו אז לא יעשו לעולם ועוד כיון שנוטלין שברן מתרומת הלשכה, ובמועד כשהם במלים ממלאכה, הרי הם נשכרים בוול	יש בהם צורך לרבים מותר (אף כשמכוונים מלאכתן במועד)	עשיית צרכי הרבים במועד תיקון הרחובות, ומקואות המים, וחפירת בורות מים (=עושיין כל צרכי הרבים), וציוני הקברות א, ב
כיון שנוטלין שברן מתרומת הלשכה, ובמועד כשהם במלים ממלאכה, הרי הם נשכרים בוול, וגם אם לא יעשו אז לא יעשו לעולם	מותר	יציאת שלוחי ב"ד במועד לעקור הכלאים (האפילות) א, ב
שזה הפסד מועט	מותר רק שלא כדרכו	צידת אישות ועכברים במועד ובשביעת א, ד
לת"ק שזה הפסד מועט. לחכמים דבאלן הרי זה הפסד מרובה ובשביעית החידוש דאף שצריך לחפור כדי להניח את המצודה, מכל מקום מותר, דלא אמרינן דנראה כחורש	לת"ק שלא כדרכו. לחכמים אפי' כדרכו	משדה לבן משדה אילן
בכותל גינה הרי זה הפסד מועט. בכותל חצרו הרי זה הפסד מרובה, מפני הגנבים	בכותל גינה מותר לסדר האבנים זה ע"ג זה בלא טיט. בכותל חצרו בונה כדרכו עם טיט	בניית פרצה בכותל א, ד
כיון שכונתו לשמירת הקרקע ולא הפירות	בונה כדרכו	בשביעית
לר"מ כהן יכול לשתוק ולא לטמא את המנוגע. לחכמים אינו רשאי לשתוק, אלא חייב לפסוק דינם, (דכתיב לטהרו או לטמאו) ואם ישמאנו מביאו לידי צער במועד	לר"מ רואים להקל (שאם הוא טהור יטהרנו), אבל לא להחמיר (שאם רואה סימני טומאה ישתוק). לחכמים לא להקל ולא להחמיר	ראיית נגעים ע"י כהן במועד א, ה
לר"מ מפני ששמחה היא לו, שמביאים לקבר קבוע לקברי משפחתו. לרבי יוסי דיום ליקוט העצמות - אבל הוא לו	לר"מ מלקטין. לרבי יוסי אין מלקטין	ליקוט עצמות אביו ואמו להביאם לקבר קבוע - עם משפחתו, במועד א, ה
מעם א' שדרך בני אדם לכנס מעות לצורך הרגל ל' יום לפני הרגל, ושמא יתן המעות שכנס לספדן, וימנע משמחת הרגל. מעם ב' שאין המת משתכח מן הלב אלא אחר ל' יום מהספדו, ונמצא מצטער במועד	אסור	לעורר אחרים על מת שמת זה ימים רבים, או להספיד מת שמת באותה שעה א, ה
דהוי מירחא יתירה שלא לצורך המועד	אסור	חפירת כוכין וקברות בשביל אחר המועד
דהוי צורך המועד	מותר	במועד א, ו לצורך המועד
דאין זה מירחא כ"כ	מותר	תיקון כוכין וקברות במועד א, ו

המעם	הדין	הנידון	
דאין זה מירחא כ"כ	מותר	עשיית נברכת (הכובסין) במועד א, ו	
לת"ק כיון שהמת בחצר ליכא חשש מראית העין לחשדו שעושה מלאכה אחרת. לר"י לעשות נסרים הוי מירחא מרובה	לת"ק מותר. לר"י אסור, אא"כ יש עמו נסרים מוכנים.	כשהמת באותו חצר	עשיית ארון למת במועד א, ו
דחיישינן שיאמרו מלאכה אחרת הוא עושה	אסור	כשהמת בחצר אחרת	
מפני ששמחה היא לו, וכתוב ושמחת "בחגך" ולא באשתך, ואין מערבין שמחה בשמחה.	אסור	לשאת אשה שהיא חדשה לו - במועד בתולה, אלמנה, יבמתו א, ז	
דאין זה שמחה כ"כ, אלא באשה חדשה שלא היתה לו מעולם	מותר	להחזיר גרושתו - במועד א, ז	
מותר מפני שהוא לה בצורך הגוף. ולסוד לת"ק - מותר, ככל שאר תכשימה. ולר"י - אסור שניווול הוא לה, וצער הוא לה	מותר. ולסוד לת"ק מותר. ולר"י אסור	אשה - עשיית תכשימה א, ז	
דהוי צורך המועד	תופר כדרכו, ודוקא לצורך המועד	הדיוט	תפירה במועד א, ח
דמעשה אומן אסור כדרכו,	מותר בשינוי, דהיינו מכליב (שאין התפירות מכוונות, אלא א' למעלה וא' למטה)	אומן	
לת"ק דהוי צורך המועד. לר"י לארוג אסור דהוי מירחא יתירה	לת"ק מותר לצורך המועד. לר"י לארוג - אסור, למתוח את הסרוג כבר - מותר	סריגת חבלי המימות א, ח	
כיון שהם לצורך אוכל נפש, אין צריך שינוי	מותר אף כדרכו	העמדת תנור כירים וריחים בנייתן, הושבתן, תיקונן א, ט	
לר"י הוי מירחא מרובה	לת"ק מותר. לר"י אסור	בתחילה (בחדשה)	כיבוש - ניקור הריחים א, ט
הואיל ומספיק ניקור מועט מותר	לכו"ע מותר	בישנים	
דאין זה מירחא כ"כ	מעשה הדיוט - בלי טיט, מותר	עשיית מעקה לגג ולמרפסת א, י	
דהוי מירחא מרובה	מעשה אומן - עם טיט, אסור		
כי הגשמים יכולים לדלוף לתוך הבית ויש כאן פסידא	מותר	מיחת הסדקים שבגג במיח א, י	
בשינוי שאין זה מעשה אומן. כדרכו הוי מעשה אומן ומירחא מרובה.	כדרכו אסור דהיינו במעגילה ובמחלצים בשינוי מותר דהיינו ביד או ברגל.	עיגול במעגילה ומחלצים א, י	
מתקנן במועד כי זה מלאכת דבר האבד, מפני הגנבים. ובכיון מלאכתו אסור כיון שהמתין בכוונה למועד לעשות או מלאכה זו	מתקנן במועד, ובלבד שלא יכין מלאכתו במועד	ציר, צינור, מנעול, מפתח, קורה שנשברו א, י	
דהוי מלאכת אוכל נפש לצורך המועד	כל שיוכל לאכול מהן ביו"ט - כובשן	כבישת דגים וירקות במלח או חומץ א, י	

פרק ב'

הנידון	הדין	המעם
הפך את זיתיו, וארעו אבל או אונם, או שהמעהו פועלים ב, א	לר"י מוען קורה ראשונה, ומניחה לאחר המועד. לרבי יוסי זולף (שופך) וגומר וגף (בחבית) כדרכו.	אם יניח כך את הזיתים הרי הם נפסדים, ולכן לר"י מוען קורה ראשונה כדי שיוזב קצת שמנם, ושוב לא יהא הפסד. לרבי יוסי כיון שזה דבר הנפסד מותר לו לעשות כדרכו בחול
היה יינו בתוך הכור וארעו אבל או אונם, או שהמעהו פועלים ב, ב	לרבי יוסי זולף וגומר וגף כדרכו. לרבי יהודה עושה לו לימודים דהיינו שמניח נסרים על פי הכור	לרבי יוסי דזה הוי פסידא מרובה. לרבי יהודה כיון שבנסרים כבר אינם מחמיצים, די בכך
הכנסת פירותיו מן השדה לביתו במועד ב, ג	מותר ובלבד שלא יכוין את מלאכתו במועד	מפני הגנבים, שלא יגנבו אותם
הוצאת פשתן מן המשרה במועד ב, ג	מותר ובלבד שלא יכוין את מלאכתו במועד	כי אם תישאר הפשתן במי המשרה יותר מדי עשויה להירקב
מכירת וקניית עבדים ובהמה. פירות כסות וכלים, במועד ב, ד, ה'	מותר רק לצורך המועד, ובצינעה. או לצורך המוכר שאין לו מה יאכל	בצינעה דכל שאומנותם בכך, צריכים לעשות בצינעה, אף שזה לצורך המועד. כשאין למוכר מה לאכול נחשב ג"כ כצורך המועד
פינוי כלים ותבואה מבית אחד לבית אחר ב, ד	לבית אחר רחוק ממנו, דרך רה"ר אסור, אלא א"כ זה לצורך המועד - מותר. לבית אחר באותו החצר מותר	לבית אחר רחוק ממנו - שלא לצורך המועד אסור דהוי מירחא מרובה. באותו החצר מותר דאין זה מירחא כ"כ
הבאת כלים מבית האומן, במועד ב, ד	שלא לצורך המועד אסור, ואם חושש להם, מפני לחצר אחרת. לצורך המועד מותר	שלא לצורך המועד אסור, דהוי מירחא יתירה ואם חושש להם הרי זה כדבר האבד ומותר
כיסוי קציעות השמחות בשדה לייבשן ב, ה	לת"ק מחפן בקש. לרבי יהודה אף מעבן	שלא יפסדו מן הגשמים
הצידין, הדרוששות, והגרוסות, במועד ב, ה	לת"ק עושין מלאכתן בצינעה (דהיינו אם חנותו פתוחה לרה"ר, פותח חציו ומניח חציו), לר"י הם החמירו על עצמן, ואסור להם	לת"ק עושין מלאכתן - מפני שזה צורך המועד. ובצינעה - כיון שהם אומנים ועושים הרבה יחד בשביל אנשים רבים, יחדשו בהם שעושים לצורך חול

פרק ג'

הנידון	הדין	המעם
גילוח במועד ג, א	אסור. אך מי שאי אפשר היה לו לגלח מבעו"י מותר, כגון הבא ממדה"י, היוצא מביה"ס, מן השביח, והמנודה שהתירו לו, הנשאל על גדרו, גזר, מצורע העולה ממזמאתו למהרתו	חכמינו ז"ל אסרו גילוח אף שזה לצורך המועד, כדי שלא יכנס לחג כשהוא מנוול, אבל כשהיה אונם מותר לו לגלח במועד, כיון שזה הרי לצורך המועד

המעם	הדין	הנידון
<p>חכמינו אסרו כיבוס אף שזה לצורך המועד, כדי שלא יכנס לחג כשהוא מנוול, אבל כשהיה אונס מותר לו לכבס במועד, כיון שזה הרי לצורך המועד. והמפפחות כיון שתשמישן תדיר והם מתלכלכות מהר, ויש צורך לכבסן במועד מותר וכן בגדי זבים וכו' מאותו מעם,</p>	<p>אסור. אך מי שאי אפשר היה לו לגלח מבעו"י מותר, כגון הבא ממדה"י, היוצא מביה"ס, מן השבית, והמנודה שהתירו לו, הנשאל על גדרו, נזיר, מצורע העולה ממזמאתו למהרתו. מפפחות - הידים, הספרים, הספג. זבין, זבות ויולדות</p>	<p>כיבוס במועד ג, ב</p>
<p>כל אלו אם לא יכתבם היו דבר האבד. קידושין שמא יקדמנו אחר. גימין שרוצה לצאת לדרך ושמא תשאר עגונה. שובר שמא אם לא יפרע הלזה עכשיו, ופסיד המלוה מעותיו. דיתיקי ומתנה שמא יחזור בו הנותן, פרוזבול שמא לא ימצא אחר המועד בי"ד ראוי. אנרות שום ומזון שמא לא יידעו בכמה שמו. מיאונים שמא תגדל ושוב לא תוכל למואן. ברורין שמא יילך לו אחד או יתחרט, ויבטל השלום ביניהם. וגזרות בי"ד שמא ישכחו הפסק.</p>	<p>דבר האבד מותר כגון - שמרי: קידושין, גימין, שוברין, דיתיקי, מתנה, פרוזבולין, אנרות שום - מזון, שמרי חליצה, מיאונים בירורין, וגזרות בי"ד ורשות</p>	<p>כתיבה המותרת במועד ג, ג</p>
<p>שמרי חוב אסור הואיל ויכול לכותבם אחר המועד, ואין לחוש שמא הלזה יאמר לויתני פחות, שהרי נאמר "לזה רשע ולא ישלם". ובאינו מאמינו הוא צורך המועד, דהרי הלזה צריך למעות, לר"י צורך מצוה מותר אף שאינו צורך המועד</p>	<p>שמרי חוב אסור, אבל אם אין המלוה מאמינו ללוה, או שאין לסופר מה יאכל מותר. סת"ם, והגהת אות אחת אסור, ולר"י אם כותב לעצמו מותר אף אם אינו לצורך המועד</p>	<p>כתיבה האסורה במועד ג, ד</p>
<p>בשינוי מותר לר"י</p>	<p>לר"י מותר אם מזוה לעצמו על ירכו</p>	<p>שווית תכלת לציצית</p>
<p>כיון שנהג אבילות לפני המועד, ופגע בו הרגל, הרי הרגל מפסקת את גזרת שבועה</p>	<p>במלה הימנו גזרת שבועה</p>	<p>הקובר מתו שלשה ימים לפני הרגל ג, ה</p>
<p>כיון שנהג יום אחד בגזרת שלשים ופגע בו הרגל, הרי הרגל מפסקת את דין השלשים</p>	<p>במלה הימנו גזרת שלשים</p>	<p>הקובר מתו שמנה ימים לפני הרגל ג, ה</p>
<p>כי רגל מפסקת - אם התחיל כבר. ואינה עולה - אם לא התחיל, כי לא נוהג בה אבילות כלל אפי' בצינעה</p>	<p>צריך לנהוג שבועת ימי אבילות אחר המועד (או 5 ימים אם מת יומיים לפני המועד), ואין ימי הרגל עולין למנוח השבועה</p>	<p>מת שנפטר ברגל (או 2 ימים לפני הרגל) ג, ה</p>
<p>עולה משום שנהג בה אבילות בצינעה, ולכן גם אינה מפסקת</p>	<p>עולה למנוח הימים, ואינה מפסקת</p>	<p>שבת שבתוך השבועה או השלשים ג, ה</p>
<p>לר"א בזמן שביהמ"ק קיים, כיון שיש לקרבנות החג תשלומין כל שבועה, עצרת כרגלים, משא"כ כשחרב ביהמ"ק שזה רק יום א' כשבת. לר"ג כל המועדות הוקשו זה לזה "אלה מועדי ה'". לכן אף ר"ה ויוה"כ כרגלים. לחכמים ר"ה ויוה"כ - כשבת לפי שאינם מכלל הרגלים</p>	<p>לר"א בזמן שביהמ"ק קיים - עצרת כרגלים, משחרב ביהמ"ק הרי הם כשבת - עולה ואינה מפסקת. לר"ג הרי הם כרגלים - מפסיקין ואינם עולים. לחכמים עצרת - כרגלים. ר"ה ויוה"כ - כשבת</p>	<p>עצרת ר"ה ויוה"כ שבאמצע ימי אבילות ג, ו</p>
<p>מפני המועד</p>	<p>אינו מותר אלא לשבועת קרובי המת</p>	<p>קריעה, חליצת כתף, סעודת הבראה, במועד ג, ז</p>

המעם	הדין	הנידון
כדי שלא לבייש את העניים הבאים להברות	במבלא, איסקומלא, קנון, אסור בסלים מותר	הולכת סעודת הבראה לבית האבל כל ימות השנה ג, ז
	במועד מענות, ולא מטפחות. ולר"י הסמוכות למטה מטפחות. בר"ח בחנוכה ובפורים כשהמת לפנייהם מענות ומטפחות, אבל לא מקוננות, נקבר המת - לא מענות ולא מטפחות	קינה במועד ג, ח' ט'
	לעתיד לבא הוא אומר: בלע המת לנצח ומחה ה"א דמעה מעל כל פנים וגו' ונאמר אמן	המנהג לעתיד לבא ג, ט